

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

**Державний заклад
„Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”**

Інститут фізичного виховання і спорту

Ю. В. Драгнєв

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА
ПРОГРАМА СПЕЦКУРСУ
„Інформаційні технології
у фізичній культурі”
(Проект)**

*Навчальна програма для студентів
напряму підготовки 6.010201 галузі знань 0102
„Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини”
освітнього рівня (базова вища освіта) ОКР бакалавр*

**Луганськ
ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”
2013**

УДК 796.011.3(076.1)

ББК 75.1р3

Д72

Рецензенти

- С. С. Єрмаков** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Харківської державної академії дизайну і мистецтв
- Р. В. Клопов** – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спортивних ігор Запорізького національного університету (факультет фізичного виховання),
- В. П. Ляпін** – доктор біологічних наук, заслужений діяч освіти і науки, професор, завідувач кафедри фізичного виховання Східноукраїнського національного університету імені В. Даля

Драгнєв Ю. В.

Д72 Експериментальна програма спецкурсу „Інформаційні технології у фізичній культурі” (Проект) / Ю. В. Драгнєв; Держ. заклад „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 36 с.

Необхідність впровадження даного спецкурсу в навчальний процес майбутнього вчителя фізичної культури визначається тим, що він реалізує виконання науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка з теми: „Теорія і методика застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і основ здоров'я в умовах неперервної освіти” (Державний реєстраційний номер 0110U000756). У рамках виконання докторської дисертації на тему „Теоретичні та методичні засади професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційного простору” даний спецкурс призначено для розглядання засобів інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності вчителя фізичного виховання в контексті удосконалення змісту фахової підготовки та форм навчального процесу. Впровадження спецкурсу здійснюється на спеціальності „Фізичне виховання” денної форми навчання за напрямом підготовки 6.010201 галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” освітнього рівня (базова вища освіта) ОКР бакалавр.

Спецкурс призначено студентам, викладачам, аспірантам, докторантам в межах проведення дослідно-експериментальної роботи в галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини”.

УДК 796.011.3(076.1)

ББК 75.1р3

Рекомендовано до впровадження в навчальний процес навчально-методичною комісією Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол 5 від 25 грудня 2012 року)

Рекомендовано до друку Вченою радою Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол 6 від 16 січня 2013 року)

© Драгнєв Ю.В., 2013

© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013

Зміст

Пояснювальна записка	4
Програма спецкурсу	8
Теми лекційних, практичних занять та самостійної роботи	10
Методичні рекомендації щодо проведення спецкурсу	14
Запитання для модульного контролю	18
Висновки	20
Основна навчальна література	22
Додаткова навчальна література	25
Список використаних джерел	27
Критерії оцінювання навчальної діяльності	31

Пояснювальна записка

На початку ХХІ століття володіння сучасними інформаційними технологіями стає елементом і показником професійної культури. Проте комп'ютерна освіта на педагогічних факультетах вишів зачіпає поки лише вузько операційну частину інформаційної культури, тобто студенти отримують лише найбільш загальні уявлення про можливості комп'ютера і деякі функціональні поняття і навички. Зараз сучасні інформаційні технології, які дозволяють створювати, зберігати, переробляти інформацію і забезпечувати ефективні способи її представлення споживачу, стали важливим чинником життя суспільства і засобом підвищення ефективності функціонування всіх сфер суспільної діяльності. Процес інформатизації суспільства став одним з найбільш значущих глобальних процесів сучасності.

На сучасному етапі розвитку освіти в Україні використання у вищій школі інформаційних технологій усе більше підвищує свою актуальність. Зараз визначилися актуальність розробки і використання в навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури електронних навчальних систем, що розробляються із застосуванням мультимедійних технологій в умовах інформатизації освіти. Такі системи на інформаційній мові називають інтерактивними навчальними Web-матеріалами, які можуть використовуватися не лише для денної, заочної та самостійної форм навчання, але й у дистанційній.

Мета курсу – розглянути використання засобів інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності вчителя фізичного виховання в контексті

удосконалення змісту фахової підготовки та форм навчального процесу.

Завдання курсу: визначити інформаційні технології, які використовуються в спортивному тренуванні; розглянути позитивні і негативні боки застосування мультимедійного підручника у фізичному вихованні; з'ясувати доцільність використання інформаційних технологій під час організації спортивних змагань; визначити роль Веб-ІТ в професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури; визначити мультимедійні інформаційні технології, які можна використовувати вчителю фізичної культури на уроці.

Спецкурс складається з двох модулів, практичних занять та самостійної роботи. У першому модулі вивчаються такі лекції: „Інформаційні технології у спортивному тренуванні”, „Застосування мультимедійного підручника у фізичному вихованні”; практичні заняття: „Використання інформаційних технологій під час організації спортивних змагань”; самостійна робота: „Підготувати алгоритм застосування інформаційних технологій у процесі фізичного виховання в школі”.

У другому модулі вивчаються такі лекції: „Мультимедійні інформаційні технології”, „Веб-ІТ в професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури”; практичні заняття: „Інформаційні технології у позакласній роботі”; самостійна робота: „Визначити позитивні й негативні моменти застосування інформаційних технологій на уроці фізичної культури”.

Необхідність впровадження даного спецкурсу в навчальний процес майбутнього вчителя фізичної культури визначається тим, що він реалізує виконання науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені

Тараса Шевченка з теми: „Теорія і методика застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і основ здоров'я в умовах неперервної освіти” (Державний реєстраційний номер 0110U000756).

У рамках виконання докторської дисертації на тему „Теоретичні та методичні засади професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційного простору” даний спецкурс призначено для розглядання комп'ютерних технологій, як частини інформаційних технологій, що формують принципово відмінний стиль роботи вчителя фізичної культури, мобілізують творчі можливості та інтелектуальний потенціал студентів.

Спецкурс призначено для проведення дослідно-експериментальної роботи в межах Болонського процесу відповідно до завдань дослідження. Виходячи з цього розподіл навчального часу пропонується наступним чином: лекційні заняття – 12 годин; практичні заняття – 4 години; самостійна робота – 4 години. Всього – 20 годин.

Нормативною основою спецкурсу виступає Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах [19] та навчальний посібник Я. Болюбаша [8] для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти „Організація навчального процесу у вищих закладах освіти”.

Теоретичною основою спецкурсу стали наукові дослідження зарубіжних та вітчизняних вчених, які присвячено використанню інформаційних технологій в освіті різних спеціальностей (Р. Абдулгалімов, Н. Беззубенко, А. Буран, М. Войцеховська, О. Гаврішина, І. Галченкова, Н. Діканська та ін.) [1; 6; 9; 12; 13; 14; 15]; інформаційно-педагогічним технологіям у навчальному процесі (О. Андропова, О. Трофимов та ін.) [3; 23];

інформаційним технологіям в навчальному процесі (С. Акмеєва, Н. Позднякова та ін.) [2; 18]; інформаційним технологіям в освіті (М. Багієва, В. Баюров, В. Віхман, М. Водоп'янова, О. Скрябіна та ін.) [4; 5; 10; 11; 20].

Впровадження спецкурсу здійснюється на спеціальності „Фізичне виховання” денної форми навчання за напрямом підготовки 6.010201 галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” освітнього рівня (базова вища освіта) ОКР бакалавр.

**Програма спецкурсу
„Інформаційні технології у фізичній культурі”**

№	Теми лекцій	Кредити	Всього годин	Лекції	Практичні	Самостійна робота
МОДУЛЬ 1						
1	Інформаційні технології у спортивному тренуванні			4		
2	Застосування мультимедійного підручника у фізичному вихованні			4		
3	Використання інформаційних технологій під час організації спортивних змагань				2	
4	Підготувати алгоритм застосування інформаційних технологій у процесі фізичного виховання в школі					2

МОДУЛЬ 2						
5	Мультимедійні інформаційні технології			2		
6	Веб-ІТ в професійній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури			2		
7	Інформаційні технології у позакласній роботі				2	
8	Визначити позитивні й негативні моменти застосування інформаційних технологій на уроці фізичної культури					2
	Усього	0,5	20	12	4	4

Діагностична робота:

- анкетування;
- тестування;
- опитування;
- творчі роботи.

Теми лекційних, практичних занять та самостійної роботи

МОДУЛЬ 1

Лекційні заняття

Тема 1

Інформаційні технології у спортивному тренуванні

Автоматизована система „REAC-TION” (А. Федоров). Комп’ютерна психодіагностична методика „ACCENT” (В. Петренко). Комплекс автоматизованого медичного огляду „КАМО” (Ю. Ільїн). Комп’ютерна система імпедансної реографії "CENTAVR" (А. Астахов, А. Ісаєв). Комп’ютерна система для оцінки стану людини „EF ECS” (В. Клешньов).

Тема 2

Застосування

мультимедійного підручника у фізичному вихованні

Мультимедійний підручник як інноваційний засіб в навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури. Мультимедіа як сукупність апаратних і програмних засобів.

Практичні заняття

Тема 1

Використання інформаційних технологій під час організації спортивних змагань

Завдання:

1. Визначити значення електронних протоколів змагань та їх застосування.
2. Застосування відеоапаратури під час організації спортивних змагань та її значення для повторів змагальних моментів.

Самостійна робота

Тема 1

Підготувати алгоритм застосування інформаційних технологій у процесі фізичного виховання в школі

МОДУЛЬ 2

Лекційні заняття

Тема 1

Мультимедійні інформаційні технології

Мультимедіа як об'єднання кількох засобів подання інформації в одній комп'ютерній системі. Визначення мультимедіа в освіті. Носії мультимедійних продуктів, які здатні зберігати величезну кількість найрізноманітнішої інформації. Стандарт MPC (пакет програм Multimedia Windows - операційного середовища для створення та відтворення мультимедіа-інформації). Активізація пізнавальної діяльності майбутнього вчителя фізичної культури в умовах дистанційного навчання.

Тема 2
Веб-ІТ в професійній підготовці майбутнього вчителя
фізичної культури

Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до застосування ІТ у професійній діяльності. Готовність як результат підготовки майбутніх учителів фізичної культури до застосування ІТ у професійній діяльності. Застосування інформаційних технологій у фізичному вихованні школярів.

Практичні заняття

Тема 1
Інформаційні технології у позакласній роботі

Завдання:

1. Підібрати інформаційні технології, які можна використовувати у позакласній роботі
2. Удосконалення позакласної роботи за рахунок використання в ній інформаційних технологій.
3. Скласти програму застосування інформаційних технологій у позакласній роботі.

Самостійна робота

Визначити позитивні й негативні моменти застосування
інформаційних технологій
на уроці фізичної культури

Знання з використання інформаційних технологій представлені такими напрямами: нові

інформаційні технології в освіті; класифікація інформаційних технологій; основні тенденції розвитку інформаційних технологій; тезаурус інформаційних технологій; етапи розвитку інформаційних технологій; класифікація за типами користувальницького інтерфейсу; класифікація за засобів і методів і засобів обробки даних; складові інформаційних технологій; структура інформаційних технологій і закони її побудови; моделі інформаційних процесів передачі, обробки, накопичення даних; реалізація інформаційних технологій в навчанні; можливості перетворення організації з допомогою інформаційних технологій; види інформаційних систем в організації; загальні принципи побудови інформаційних систем; результати впровадження інформаційних систем на підприємстві; інформаційні технології в розподілених системах.

Після завершення спецкурсу студенти повинні знати: поняття: „інформаційне суспільство”, „інформатизація освіти”, „інформаційно-технологічна підготовка”; „педагогічні технології дистанційного навчання”, „інформаційні технології”, „комп’ютерні технології”, „мультимедійні технології”, „інформаційно-комп’ютерні технології”; як демонструвати активність груп м’язів під час виконання вправ; як фіксувати техніку і точність виконання навчальних завдань; як здійснювати індивідуалізацію і диференціацію навчання; як оцінювати якість навчання за допомогою інформаційних технологій; класифікацію антивірусних програм; архіватори; прикладне програмне забезпечення (класифікація); класифікацію комп’ютерних вірусів; комп’ютерні комунікації; локальні мережі; методи захисту інформації; методи і технології моделювання; системне програмне забезпечення; операційні системи; класифікацію інформаційних технологій за сферами застосування;

поняття інформаційної системи, даних, баз даних, сервера; призначення комп'ютера, логічне і фізична пристрій комп'ютера, апаратне і програмне забезпечення; ідентифікацію та авторизацію користувачів і ресурсів мереж.

Методичні рекомендації щодо проведення спецкурсу

Під час проведення спецкурсу необхідно застосувати особистісно зорієнтовані технології –**соціально-професійні ситуації** та акцентувати на тому, що необхідно виробляти модель педагогічних дій для вирішення в майбутньому. Потреба в сучасних технологіях навчання у фізкультурній освіті [16] є дійсно невідкладною, тому що традиційна система професійної підготовки вчителів фізичної культури вже не в змозі подолати негативні накопичені тенденції: зниження пізнавальної активності студентів, формалізм знань, шаблонне догматичне мислення. О. Ємець [16] вказує, що в науковій та психолого-педагогічній літературі вказується на доцільність та ефективність застосування професійних ситуацій у навчальному процесі (М. Сметанський, Л. Спірін [21; 22]). Вчений, обгрунтувавши доцільність аналізу професійних ситуацій в навчальному процесі наголошує, що аналіз професійних ситуацій дозволяє виробити модель педагогічних дій у цих ситуаціях, і робить конкретні висновки: стан уміння аналізувати педагогічний процес у студентів факультетів фізичного виховання не відповідає вимогам сьогодення; використання в навчальному процесі професійних ситуацій активізує пізнавальну діяльність студентів; розробка та використання схем аналізу конкретних професійних ситуацій є необхідною умовою розвитку у

студентів уміння аналізувати навчально-виховну діяльність; аналіз професійних ситуацій не тільки формує у студентів відповідні вміння, але й вчить професійно мислити. Така позиція відповідає логіці нашого дослідження.

Далі, аналізуючи способи розв'язання професійних ситуацій майбутніми фахівцями фізичного виховання О. Печко [17] вказує, що на думку фахівців О. Березюка [7] та Л. Спіріна [22] існує два способи впливу на учня – прямий (безпосередній) і непрямий (опосередкований): перший спосіб – традиційний, заснований на вольовому тиску на психіку і поведінку учня; другий спосіб – через інтереси, потреби, мотиви поведінки від учня можна добитись більшого. В умінні застосовувати цей спосіб впливу на учня, в значній мірі, проявляється професійно-психологічна підготовка вчителя до майбутньої педагогічної діяльності. У якості висновку О. Печко стверджує, що під час навчання на факультеті фізичного виховання студентам необхідно знайомитися з найбільш традиційними способами вирішення ситуацій у досвідчених вчителів фізичної культури... вирішення професійних ситуацій повинно бути спрямовано на пошук спільних поглядів і дій, орієнтацію на спільне вирішення ситуацій, що виникають і будуть виникати в професійній діяльності вчителя фізичної культури.

Під час аналізу соціально-професійних ситуацій з майбутніми вчителями фізичної культури необхідно зосереджувати увагу на двох напрямках таких ситуацій, які зустрічаються, по-перше, на уроці фізичної культури, по-друге, в позанавчальній діяльності з урахуванням застосування інформаційних технологій та використання комп'ютера.

Професійна ситуація для вчителя фізичної культури визначає умови, в яких вирішується конкретне

професійного завдання. Відповідні умови можуть перешкоджати або сприяти успішному вирішенню професійного завдання. У нашому випадку цінність представляють ті ситуації, які сприяють педагогічній підтримці, адаптації до нових умов, що супроводжують навчальний процес в інформаційному суспільстві. Важливість використання сучасних інформаційних технологій дозволяє ефективно вирішити проблему мінімальної кількості годин, що відводиться на опанування великого обсягу теоретичного матеріалу на уроці фізичної культури. Найбільш поширеними програмними засобами навчального призначення є електронні навчальні посібники, контролюючі програми, комп'ютерні ілюстрації тощо.

Для майбутнього вчителя фізичної культури слід усвідомити, що можливості комп'ютерів створюють певні умови для оптимізації уроку фізичної культури. Але зараз проблемою не якість комп'ютерної техніки, а незнання і невміння. Вчителів фізичної культури реалізовувати ці можливості. Навчившись створювати власні презентації вчителя фізичної культури будуть демонструвати учням теоретичні і практичні аспекти фізичного виховання. Виходячи з цього використання інформаційних технологій на уроці фізичної культури дозволить учням більш самостійно освоювати теоретико-методичні матеріали програми з фізичної культури.

Продуманість методики застосування сучасних інформаційних технологій на уроці фізичної культури робить його сучасним в інформаційному суспільстві. Удосконалюється якість виконання вправ і навчальних завдань вчителя, відбувається інтелектуальний розвиток учнів тощо. Представлені приклади соціально-професійних ситуацій на уроці фізичної культури дають можливість майбутньому вчителю фізичної культури побудувати в

уяві та вирішити практично на заняттях професійні проблеми, які будуть мати місце в майбутній професійній діяльності.

Далі необхідно під час проведення спецкурсу розглядати **соціально-професійні ситуації (ситуації в позанавчальній діяльності)**. Головними умовами організації позанавчальної діяльності виступають: підготовка вчителя фізичної культури (оволодіння організаційними, конструктивними і комунікативними вміннями та навичками); відповідна підготовка учнів з питань позанавчальної роботи із застосуванням комп'ютера (сформованість умінь і навичок самоосвіти). Одним з видів позакласної роботи в школі є масова фізкультурна і спортивна робота. Завданнями позакласної роботи з фізичного виховання є: сприяти зміцненню здоров'я, загартовуванню організму, фізичному розвитку; організація здорового відпочинку, прищеплення любові до систематичних занять фізичними вправами.

Уся позанавчальна діяльність з використанням інформаційних технологій знадобиться учням у процесі вступу до університетів. Зараз більшість загальноосвітніх навчальних закладів переходять на комп'ютерні технології. Тому володіння вчителем фізичної культури інформаційними технологіями, навичками роботи на комп'ютері, дозволяють швидко знайти визначену інформацію для оптимізації позанавчальної діяльності. Для аналізу педагогічних ситуацій треба запропонувати майбутнім вчителям ознайомитися з відповідним матеріалом у мережі Internet, отримати консультацію у викладача педагогіки та запропонувати форми, методи і засоби педагогічного впливу для досягнення позитивного результату.

Запитання для модульного контролю

Модуль 1

1. Які особливості застосування автоматизованої системи „REAC-TION” (А. Федоров)?
2. У чому суть використання комп’ютерної психодіагностичної методики „ACCENT” (В. Петренко)?
3. Що входить до комплексу автоматизованого медичного огляду „КАМО” (Ю. Ільїн)?
4. Чим характеризується комп’ютерна система імпедансної реографії "CENTAVR" (А. Астахов, А. Ісаєв)?
5. В чому визначається позитивний вплив комп’ютерної системи для оцінки стану людини „EF ECS” під час її застосування (В. Кleshньов)?
6. Що таке мультимедійний підручник, як інноваційний засіб в навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури?
7. В чому визначаються особливості мультимедіа, як сукупність апаратних і програмних засобів?
8. Яке позитивне значення застосування електронних протоколів під час змагань?
9. В чому визначається позитивне застосування відеоапаратури під час організації спортивних змагань та її значення для повторів змагальних моментів?
10. Як підготувати алгоритм застосування інформаційних технологій у процесі фізичного виховання в школі?

Модуль 2

1. Що таке мультимедіа як об'єднання кількох засобів подання інформації в одній комп'ютерній системі?
2. Чим визначається мультимедіа в освіті.
3. Які існують носії мультимедійних продуктів, які здатні зберігати величезну кількість найрізноманітнішої інформації?
4. Що таке стандарт MPC (пакет програм Multimedia Windows - операційного середовища для створення та відтворення мультимедіа-інформації)?
5. Як активізувати пізнавальну діяльність майбутнього вчителя фізичної культури в умовах дистанційного навчання?
6. В чому полягає підготовка майбутніх учителів фізичної культури до застосування ІТ у професійній діяльності?
7. Що представляє собою готовність, як результат підготовки майбутніх учителів фізичної культури до застосування ІТ у професійній діяльності?
8. Чим характеризується застосування інформаційних технологій у фізичному вихованні школярів?
9. Як підібрати інформаційні технології, які можна використовувати у позакласній роботі?
10. Як удосконалити позакласну роботу за рахунок використання в ній інформаційних технологій?
11. Які є позитивні й негативні моменти застосування інформаційних технологій на уроці фізичної культури?

Висновки

Протягом багатьох років фахівці різних наук досліджують проблеми розвитку інформатизації вищої освіти в Україні. Проте вивченню проблем комп'ютеризації навчального процесу, а також інформатизації професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури не приділяється достатньо уваги. Активна роль використання інформаційних технологій у вищій фізкультурній освіті в Україні обумовлена тим, що комп'ютерні засоби навчання забезпечують нові можливості для майбутнього вчителя фізичної культури, а також дозволяють реалізувати сучасні педагогічні, інноваційні та інформаційні технології навчання на більш високому науково-методичному рівні тощо.

Реформування сучасної вищої освіти відбувається в умовах широкомасштабного впровадження інформаційних технологій в усі галузі знань. Тому одним з головних завдань вищої фізкультурної освіти є навчання майбутніх вчителів фізичної культури користуватися інформаційними технологіями у навчальному процесі та у майбутній професійній діяльності. Настав час, коли не тільки вчителі інформатики, а й викладачі в Інститутах фізичного виховання і спорту застосовувати інформаційні технології у фаховій підготовці майбутнього вчителя фізичної культури. У загальноосвітній школі вчителі фізичного виховання повинні володіти комп'ютерною технікою на високому рівні та використовувати шкільні комп'ютерні класи для опанування як теоретичного, так і практичного матеріалу шкільної програми з фізичної культури, застосовуючи мультимедійні засоби.

Виходячи з цього перед вищою фізкультурною освітою поставлене завдання відповідати сучасним

загальноєвропейським принципам побудови навчального процесу, які мають вплив на професійний розвиток майбутнього вчителя фізичної культури. Зараз вища освіта виступає цілісною системою будь-якого розвинутого суспільства. Тому одним з пріоритетів розвитку системи вищої фізкультурної освіти є глобальна інтеграція навчальної та наукової роботи, інтенсифікація розвитку вищих закладів освіти з підвищенням якості взагалі, та рівня освіти зокрема. Застосування інформаційних технологій здійснюється як в навчальному процесі, де готуються фахівці з фізичної культури, так і у галузі спорту, де потрібні спеціальні знання, уміння і навички: аналіз техніки руху спортсмена відповідно до біомеханічних параметрів, створення техніко-тактичних схем, адаптаційні моделі можливостей спортсменів та їх реакції на фізичне навантаження у різних зонах інтенсивності.

Даний спецкурс призначено для розглядання засобів інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності вчителя фізичного виховання в контексті удосконалення змісту фахової підготовки. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури сприяє не тільки його індивідуалізації та креативності, а й сприяє підвищенню інтелектуальних здібностей, надає можливість самостійно й ефективно працювати в мережі Internet тощо.

Основна навчальна література

1. Азарова Н. В. Використання інформаційних технологій навчання у вищих юридичних закладах освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/azarova-nv-vikoristannya-informatsiynih-tehnologiy-navchannya-u-vischih-yuridichnih-zakladah-osviti/>
2. Генсерук Г. Р. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до застосування інформаційних технологій у професійній діяльності : дис... канд. пед. наук / Генсерук Галина Романівна : 13.00.04 / Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Т., 2005. – 204 с.
3. Гурін Р. С. Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи: дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Гурін Руслан Сергійович / Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса). – О., 2004.
4. Дегтярьова Г. А. Гуманізація навчального процесу в основній школі засобами інформаційних технологій (на прикладі предметів гуманітарного циклу) : дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / Дегтярьова Галина Анатоліївна / Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2006. – 313 с.
5. Державна програма „Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці” на 2006 – 2010 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1153-2005-%EF>

6. Драгнев Ю. В. Застосування інформаційних технологій у процесі професійного становлення майбутнього вчителя фізичної культури / Ю. В. Драгнев / [Електронний ресурс] Науковий вісник Донбасу. – Вип. № 1 (9), 2010. – Режим доступу : http://almamater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/NN10/index.htm. – Загол з екрану.
7. Драгнев Ю. В. Інформаційні технології у навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури як невід’ємна частина сучасної фізкультурної освіти в Україні / Ю. В. Драгнев / [Електронний ресурс] // Науковий вісник Донбасу. – Вип. № 1 (13), 2011. – Режим доступу : http://almamater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/NN13/index.htm. – Загол. з екрану.
8. Драгнев Ю. В. Використання інформаційних технологій в процесі фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури як передумова професійного розвитку в умовах інформатизації вищої освіти / Ю. В. Драгнев // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць за ред. Єрмакова С. С. – Харків – Донецьк: ХДАМД (ХХІІІ), 2011, №4 – С. 65 – 67.
9. Єрмаков С. С. Наукові інформаційні аспекти фізкультурної освіти / С. С. Єрмаков // Актуальні проблеми фізкультурної освіти : матеріали ІІ електронної наукової конференції (18 травня 2008 р. м. Харків) / Харьк. нац. пед. ун-т. Г. С. Сковороди. – Харків „ОВС”, 2006. С. 3 – 6.
10. Клопов Р. В. Використання інформаційних технологій в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту в

- країнах європейського союзу / Р. В. Клопов // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : Харків : ХДАДМ (ХХІІІ), 2009. - № 4. – С. 50 – 55.
11. Клопов Р. В. Інформатизація вищої фізкультурної освіти / Р. В. Клопов // Актуальні проблеми фізкультурної освіти : матеріали ІІ електронної наукової конференції (18 травня 2008 р. м. Харків) / Харьк. нац. пед. ун-т. Г. С. Сковороди. – Харків „ОВС”, 2006. С. 8 – 9.
 12. Клопов Р. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій : теорія і практика: [монографія] / Роман Вікторович Клопов, за ред. С. О. Сисоєвої – Запоріжжя : Вид-во Запорізького національного університету, 2010. – 386 с.
 13. Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Сущенко Л. П. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.-метод. посібник. – К : Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.

**Додаткова
навчальна література**

1. Карташова Л. А. Особистісно орієнтована система навчання основ інформаційних технологій в процесі підготовки майбутніх вчителів іноземних мов: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Карташова Любов Андріївна / Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2004.
2. Інформаційні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/IT>
3. Інформаційні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://users.unicyb.kiev.ua/~boiko/it/it_intro1.htm
4. Інформаційні технології в навчанні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lkartashova.at.ua/publ/1-1-0-7>
5. Співаковський О. В. Теоретико-методичні основи навчання вищої математики майбутніх вчителів математики з використанням інформаційних технологій : дис... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Співаковський Олександр Володимирович / Херсонський держ. ун-т. – К., 2003. – 534 с.
6. Суханова С. Н. Изучение тригонометрии на основе деятельностного подхода и технологии дистантного обучения как способ развития математических способностей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Суханова Светлана Николаевна. – Новокузнецк, 2002. – 179 с.
7. Таскина Е. А. Социальная специфика внедрения информационных технологий в региональную систему образования на рубеже XX – XXI веков (По материалам социологического исследования в Красноярском крае) : дис. ... канд. социол. наук :

- 22.00.04 / Таскина Елена Александровна. – Красноярск, 2003. – 205 с.
8. Федоров А. И. Современные информационные технологии в системе высшего физкультурного образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://lib.sportedu.ru/press/tpfk/2000N12/p56-59.htm>
9. Хачумян Т. І. Формування критичного мислення студентів вищих навчальних закладів засобами інформаційних технологій: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Хачумян Тетяна Іванівна / Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2005.
10. Цыба И. А. Методика применения средств оздоровительной аэробики в физическом воспитании студентов с использованием современных информационных технологий : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Цыба Ирина Анатольевна. – Москва, 2000. – 161 с.

**Список
використаних джерел**

1. Абдулгалимов Р. М. Формирование готовности студентов медицинских вузов к использованию информационных технологий в профессиональной деятельности : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Абдулгалимов Рамазан Меджидович. – Ставрополь, 2000. – 171 с.
2. Акмеева С. А. Подготовка учителя сельской школы к применению информационных и коммуникационных технологий в учебно-воспитательном процессе : На примере курса информатики : дис. ... канд. пед. наук 13.00.02 / Акмеева Сания Алиевна. – М., 2004. – 142 с.
3. Андропова Е. В. Педагогические условия оптимизации профессиональной подготовки будущего учителя на основе применения информационно-педагогических технологий в планировании учебного процесса : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02, 13.00.08 / Андропова Елена Васильевна. – Москва, 2003. – 200 с.
4. Багиева М. Г. Становление современных информационных технологий в образовании (На примере общего образования) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Багиева Марина Григорьевна. – Владикавказ, 2003. – 183 с.
5. Баюров В. И. Информационные технологии в системе олимпийского образования студенческой молодежи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Баюров Виталий Игоревич. – Москва, 2004. – 131 с.
6. Беззубенко Н. С. Использование информационных технологий как фактора активизации

- познавательной деятельности студентов : На примере филологического факультета педвуза : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08, 13.00.02 / Беззубенко Наталия Сергеевна. – Тула, 2006. – 206 с.
7. Березюк О. С. Моделирование педагогических ситуаций как засіб підготовки вчителя до спілкування з учнями / О. С. Березюк. – К., 1995. – 24 с.
 8. Болюбаш Я. Я. Организация навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. – К.: ВВП „ОМПАС” 1997. – 64 с.
 9. Буран А. Л. Обучение студентов неязыкового вуза профессионально-ориентированному чтению с использованием средств информационных и коммуникационных технологий : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Буран Анна Леонидовна. – Томск, 2006. – 177 с.
 10. Вихман В. В. Оценка и анализ эффективности применения информационных технологий в образовании : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Вихман Виктория Викторовна. – Новосибирск, 2004. – 132 с.
 11. Водопьянова М. Ю. Дидактическое обеспечение информационных технологий обучения в профессиональном образовании : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Водопьянова Мария Юрьевна. – Краснодар, 2005. – 167 с.
 12. Войцеховская М. Ф. Развитие интеллектуального компонента творческих способностей учащихся на основе использования информационных технологий в педагогическом процессе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Войцеховская Марина Федоровна. – Благовещенск, 2005. – 189 с.

13. Гавришина О. Н. Формирование готовности студентов классического университета к использованию информационно-компьютерных технологий в будущей профессиональной деятельности : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Гавришина Ольга Николаевна. – Кемерово, 2003. – 276 с.
14. Галченкова И. С. Адаптация учащихся и студентов к использованию информационных технологий в дистанционном образовании : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01, 13.00.02 / Галченкова Инна Сергеевна. – Смоленск, 2004. – 196 с.
15. Диканская Н. Н. Формирование готовности студентов педагогического факультета к использованию новых информационных технологий в профессиональной деятельности : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Диканская Надежда Николаевна. – Ставрополь, 2000. – 175 с.
16. Ємець О. Аналіз ситуацій професійної діяльності в процесі підготовки вчителя фізичної культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fkszn/2006-01/06yeotpc.pdf
17. Печко О. М. Способи розв'язання професійних ситуацій майбутніми фахівцями фізичного виховання / О. М. Печко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць за ред. Єрмакова С. С. – Харків – Донецьк: ХДАМД (ХХП), 2011, №12. – С. 78 – 80.
18. Позднякова Н. А. Методика организации учебного процесса в языковой лаборатории на базе новых информационных технологий : дис. ... канд. пед.

- наук : 13.00.02 / Позднякова Наталья Александровна. – М., 2005. – 241 с.
19. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93>
20. Скрыбина О. Ю. Информационные технологии обучения в современном образовании США (Гуманистический аспект) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Скрыбина Ольга Юрьевна. – Волгоград, 2000. – 190 с.
21. Сметанський М. І. Формування соціальної відповідальності вчителя: Монографія. / Сметанський М. І. – Вінниця, 1993. – 186 с.
22. Спирин Л. Учим анализировать педагогические ситуации // Народное образование / Л. Спирин. – 1983. – № 6. – С. 41 – 43.
23. Трофимов А. Б. Дидактическая система комплексного применения современных информационно-педагогических технологий в вузах МВД России : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Трофимов Алексей Борисович. – Санкт-Петербург, 2002. – 408 с.

**Критерії
оцінювання навчальної діяльності**

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- участь в дискусії на лекціях;
- участь в круглому столі;
- виконання самостійної роботи.

Поточний контроль:

Дві письмові модульні роботи.

Модуль 1 – 30 балів.

Модуль 2 – 30 балів.

Практичні заняття – 30 балів.

Самостійна робота – 10 балів.

Всього - 100 балів.

Форма семестрового контролю: залік

Карта оцінювання СРС

№	Види самостійної роботи студента	Максимальний бал рейтингу за вид (%)
1	Підготувати алгоритм застосування інформаційних технологій у процесі фізичного виховання в школі	5 балів
2	Визначити позитивні й негативні моменти застосування інформаційних технологій на уроці фізичної культури	5 балів
	Усього	10 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Анотація. Драгнєв Ю.В. Експериментальна програма спецкурсу „Інформаційні технології у фізичній культурі” (Проект).

Необхідність впровадження даного спецкурсу в навчальний процес майбутнього вчителя фізичної культури визначається тим, що він реалізує виконання науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка з теми: „Теорія і методика застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і основ здоров'я в умовах неперервної освіти” (Державний реєстраційний номер 0110U000756). У рамках виконання докторської дисертації на тему „Теоретичні та методичні засади професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційного простору” даний спецкурс призначено для розглядання засобів інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності вчителя фізичного виховання в контексті удосконалення змісту фахової підготовки та форм навчального процесу. Впровадження спецкурсу здійснюється на спеціальності „Фізичне виховання” денної форми навчання за напрямом підготовки 6.010201 галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини” освітнього рівня (базова вища освіта) бакалавр.

Спецкурс призначено студентам, викладачам, аспірантам, докторантам в межах проведення дослідно-експериментальної роботи в галузі знань 0102 „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини”.

Аннотация. Драгнєв Ю.В. Экспериментальная программа спецкурса „Информационные технологии в физической культуре” (Проект).

Необходимость внедрения данного спецкурса в учебный процесс будущего учителя физической культуры определяется тем, что он реализует выполнение научно-исследовательской работы кафедры теории и методики физического воспитания Института физического воспитания и спорта Луганского национального университета имени Тараса Шевченко по теме: „Теория и методика применения информационных технологий в профессиональной подготовке будущих специалистов по физической культуре и основ здоровья в условиях непрерывного образования” (Государственный регистрационный номер 0110U000756). В рамках выполнения докторской диссертации на тему „Теоретические и методические основы профессионального развития будущего учителя физической культуры в условиях информационного пространства” данный спецкурс предназначен для рассматривания средств информационных технологий в будущей профессиональной деятельности учителя физического воспитания в контексте совершенствования содержания профессиональной подготовки и форм учебного процесса. Внедрение спецкурса осуществляется на специальности „Физическое воспитание” дневной формы обучения по направлению подготовки 6.010201 отрасли знаний 0102 „Физическое воспитание, спорт и здоровье человека” образовательного уровня (базовое высшее образование) бакалавра. Спецкурс предназначено студентам, преподавателям, аспирантам, докторантам в пределах проведения опытно-экспериментальной работы в области знаний 0102 „Физическое воспитание, спорт и здоровье человека”.

Abstract. Dragnev Y.V. A pilot program of the course „Information technologies in physical culture” (Project).

The necessity to introduce this course in the educational process of a future teacher of physical culture is determined by the fact that it implements the implementation of scientific-research work of the Department of theory and methods of physical education of the Institute of physical education and sport of Lugansk Taras Shevchenko national University on the theme: „the Theory and a technique of application of information technologies in the professional training of future specialists in physical culture and the fundamentals of health in conditions of continuous education” (the State registration number of the 0110U000756). In the framework of the doctoral dissertation on the theme „Theoretical and methodological foundations of future teacher's professional development of physical culture in the information space” of this special course is intended for examining the means of information technologies in the future professional work of the teacher of physical education in the context of improvement of the contents of vocational training and forms of the educational process. Implementation of the training course is conducted on speciality „Physical education” of day form of education on a direction of preparation 6.010201 industry knowledge 0102 „Physical education, sport and health” of the educational level (basic higher education) bachelor's.

The special course is intended for students, teachers, graduate students, doctoral students within the limits of experimental work in the field of knowledge 0102 „Physical education, sport and health”.

Програмно-методичне видання

Драгнєв Юрій Володимирович

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА
ПРОГРАМА СПЕЦКУРСУ
„Інформаційні технології
у фізичній культурі”
(Проект)**

*Навчальна програма для студентів
напряму підготовки 6.010201 галузі знань 0102
„Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини”
освітнього рівня (базова вища освіта) ОКР бакалавр*

За редакцією автора
Комп'ютерний набір і макет – Драгнєв Ю. В.

Здано до склад. 10.09.2012 р. Підп. до друку 27.09.2012.
Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Друк
ризографічний. Ум. друк. арк. 2,09.
Наклад 300 прим. Зам. № 103.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. Т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.